Ministerie van Justitie en Veiligheid

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal Postbus 20018 2500 EA DEN HAAG Directoraat-Generaal Politie

DGPol/Bestel en bevoegdheden

Turfmarkt 147 2511 DP Den Haag Postbus 20301 2500 EH Den Haag www.rijksoverheid.nl/jenv

Ons kenmerk

2462813

Datum 14 januari 2019

Onderwerp Verzoek vaste commissie voor Justitie en Veiligheid d.d. 20 december

2018 en Kamervragen lid Van Raak

Bij beantwoording de datum en ons kenmerk vermelden. Wilt u slechts één zaak in uw brief behandelen.

Naar aanleiding van het verzoek van de vaste commissie voor Justitie en Veiligheid om een reactie op het bericht 'Crisis op de Antillen: bonje tussen opsporingsdiensten', bericht ik u, mede namens de staatssecretaris van BZK, als volgt. In de bijlage bij deze brief worden de schriftelijke Kamervragen van het lid Van Raak over hetzelfde onderwerp beantwoord (Kenmerk: 2018Z24101).

Het Recherche Samenwerkingsteam (RST) is een samenwerkingsverband van de landen in het Koninkrijk teneinde georganiseerde, zware en grensoverschrijdende criminaliteit aan te pakken. Het Team Bestrijding Ondermijning (TBO) is een gespecialiseerd team dat zich primair op de aanpak van ondermijning op Sint Maarten richt. Het RST moet werken binnen complexe staatkundige verhoudingen. De landen van het Koninkrijk hebben allen een beleidsmatige verantwoordelijkheid en voor de taakuitvoering vormen de beide procureursgeneraal van Curaçao, van St Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba, resp. van Aruba het gezag.

Daarnaast werken het RST en TBO met gedetacheerd politiepersoneel vanuit verschillende organisaties. Als gevolg daarvan werken er functionarissen met verschillende rechtspositieregels. Deze context vraagt veel van een teamchef en van de medewerkers van het RST.

Het RST en het TBO zijn er binnen deze context in geslaagd de afgelopen jaren succesvolle resultaten te boeken, onder andere blijkend uit de zaken Wiels en Schotte. Daarvoor is een goede samenwerking met alle partners essentieel. Zowel met de politiekorpsen in de landen, als met buitenlandse diensten, bestaan goede samenwerkingsrelaties, ook onder de vorige teamchef van het RST. Ik verwijs verder naar mijn beantwoording van de vragen in de bijlage.

Ondanks de goede resultaten van het RST is het van belang de opsporing van georganiseerde, zware en grensoverschrijdende criminaliteit in de landen verder te brengen. Daartoe hebben de ministers van Justitie van de vier landen de opdracht gegeven om een nieuwe visie op de recherchesamenwerking in het gebied te ontwikkelen en te komen tot een modernisering van het protocol.

Hierdoor zullen ook de beheersmatige randvoorwaarden worden verduidelijkt, wat zal bijdragen aan duidelijkheid voor teamchef en medewerkers. Dit gebeurt uiteraard in samenspraak met de landen, met het Openbaar Ministerie, met de korpschefs van de afzonderlijke politiekorpsen en met het RST.

Voorzien is dat hierover tijdens het komende Justitieel Vierpartijenoverleg eind januari 2019 nadere afspraken worden gemaakt. Ik zal uw Kamer daarover na besluitvorming informeren.

De Minister van Justitie en Veiligheid,

Ferd Grapperhaus

Directoraat-Generaal Politie

DGPol/Bestel en bevoegdheden

Datum

14 januari 2019

Ons kenmerk 2462813 Antwoorden op Kamervragen van het lid Van Raak (SP) aan de ministers van Justitie en Veiligheid en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over het RST op Curaçao (Kenmerk: 2018Z24101, ingezonden 18 december 2018)

Directoraat-Generaal Politie

DGPol/Bestel en bevoegdheden

Datum

14 januari 2019

Ons kenmerk

Vraag 1

Kunt u uitsluiten dat door de interne managementproblemen in het Recherche Samenwerkingsteam (RST) op de Antillen belangrijke onderzoeken naar de verbodenheid tussen criminelen en de politiek, in het bijzonder naar de moord op politicus Helmin Wiels, zijn vertraagd of anderszins zijn beïnvloed?

Vraag 3

Klopt het, dat het slechte topmanagement van het RST ook van negatieve invloed is geweest op het optreden van het anti-corruptie team TBO en ook op de samenwerking met lokale partners op Aruba, Curaçao en Sint Maarten en met de internationale partners in onder meer Italië en de Verenigde Staten?

Antwoord op vragen 1 en 3

De samenwerking met partners van RST en TBO, nationaal en internationaal, verloopt naar behoren. Het RST en ook het Team Bestrijding Ondermijning (TBO) hebben succesvolle jaren achter de rug in de bestrijding van zware, georganiseerde criminaliteit en ondermijning. Overigens heeft de korpschef van het politiekorps Curaçao naar aanleiding van de berichtgeving in de media laten weten dat de samenwerking met het RST goed verloopt en dat het onderzoek naar de moord op de heer Wiels in het geheel niet is gefrustreerd.¹

Vraag 2

Waarom is zo lang gewacht met ingrijpen toen duidelijk werd dat de toenmalige teamleider van het RST niet goed functioneerde? Waarom is niet eerder geluisterd naar signalen van interne klokkenluiders? Kunt u toezeggen dat deze klokkenluiders als gevolg van hun melding, niet zullen worden benadeeld?

Antwoord op vraag 2

Op het moment dat het ministerie en de politie signalen hebben ontvangen, is er vanuit goed werkgeverschap waaraan ik zeer hecht, opvolging aan gegeven. De signalen die zijn ontvangen, waren niet eenduidig en niet terug te voeren op één enkele oorzaak. Ze zijn direct bespreekbaar gemaakt met de leiding van het RST en hebben geleid tot verschillende acties. Er zijn vanuit het ministerie en de politie gesprekken gevoerd met de leiding van het RST, ook ter plaatse. Ook zijn gesprekken gevoerd met medewerkers en is een teamcoach voor de leiding van het RST aangesteld. Verder wordt gewerkt aan harmonisatie en verduidelijking van de toepasselijke arbeidsvoorwaardelijke regelgeving, omdat deze regelgeving als onduidelijk werd ervaren.

¹ Amigoe, 15 december 2018

Vraag 4

Waarom is de Tweede Kamer pas op de hoogte gebracht van de problemen bij het RST nadat klokkenluiders hulp bij de Nederlandse politiebond NPB hebben gezocht en het *Algemeen Dagblad* over de zaak heeft geschreven? Waarom hebt u niet eerder zelf de Tweede Kamer over deze zaak geïnformeerd?

Antwoord op vraag 4

Over relevante ontwikkelingen met betrekking tot het functioneren van het RST zal ik uw Kamer uiteraard blijven informeren. Zo wordt op basis van een opdracht van de ministers van Justitie van de landen gewerkt aan het ontwikkelen van een nieuwe visie op de recherchesamenwerking, die onder andere leidt tot een andere positionering van het RST. Voorzien is dat tijdens het volgende Justitieel Vierpartijenoverleg eind januari 2019 besluiten worden genomen over doorontwikkeling en positionering van het RST. Ik zal u over deze besluitvorming informeren.

Vraag 5

Waarom is gekozen voor het aanstellen van een interim-chef teneinde de verstoorde relaties te herstellen? Zijn de verstoorde verhoudingen binnen het RST en is de samenwerking met de lokale en internationale partners ondertussen volledig hersteld? Zo nee, hoeveel tijd denkt u daarvoor nog nodig te hebben?

Antwoord op vraag 5

De vorige teamchef van het RST heeft besloten, na tien jaar betrokkenheid bij het Caribisch gebied, de in het antwoord op de vorige vraag genoemde doorontwikkeling van het RST over te laten aan een opvolger. Gezien de vele partijen betrokken bij de aanstelling van een teamchef van het RST is dit een langdurig proces. Daarop is besloten een al in het gebied werkzame functionaris met kennis van zaken van het RST en de lokale situatie, afkomstig van de Nederlandse politie, als interim-teamchef te benoemen. De samenwerking met de lokale korpsen is goed.

Directoraat-Generaal Politie

DGPol/Bestel en bevoegdheden

Datum

14 januari 2019

Ons kenmerk 2462813